

*Гетьманщина
за правління
Івана Мазепи*

План

1. Іван Мазепа:
внутрішня і зовнішня
політика.
2. Повстання Семена
Палія.
3. Північна війна і
Україна.

Бернігерот М. Іоанн
Мазепа,
1706 р

Коломацькі статті (1687)

Титульна сторінка Коломацьких статей.

Політика Івана Мазепи

Зовнішня

- Намагався зберегти автономію України
- Сподівався об'єднати під своєю владою всі українські землі, поширивши владу гетьмана на Правобережну Україну
- Негативно ставився до союзу з Польщею та Туреччиною

Внутрішня

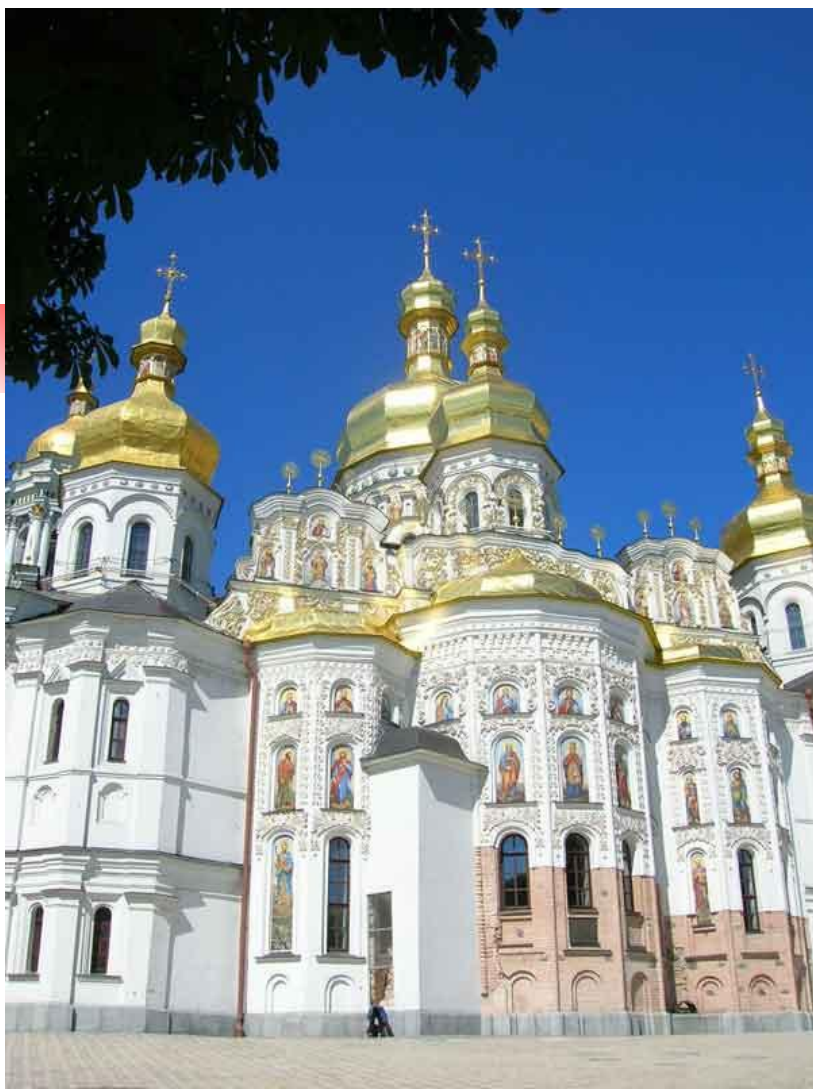
- Розбудувати Україну за західноєвропейським зразком
- Намагався піднести роль гетьмана, козацької старшини
- Проводив велику культурно-освітню політику
- Період його гетьманування — це час відродження України

Культурно-просвітницька політика

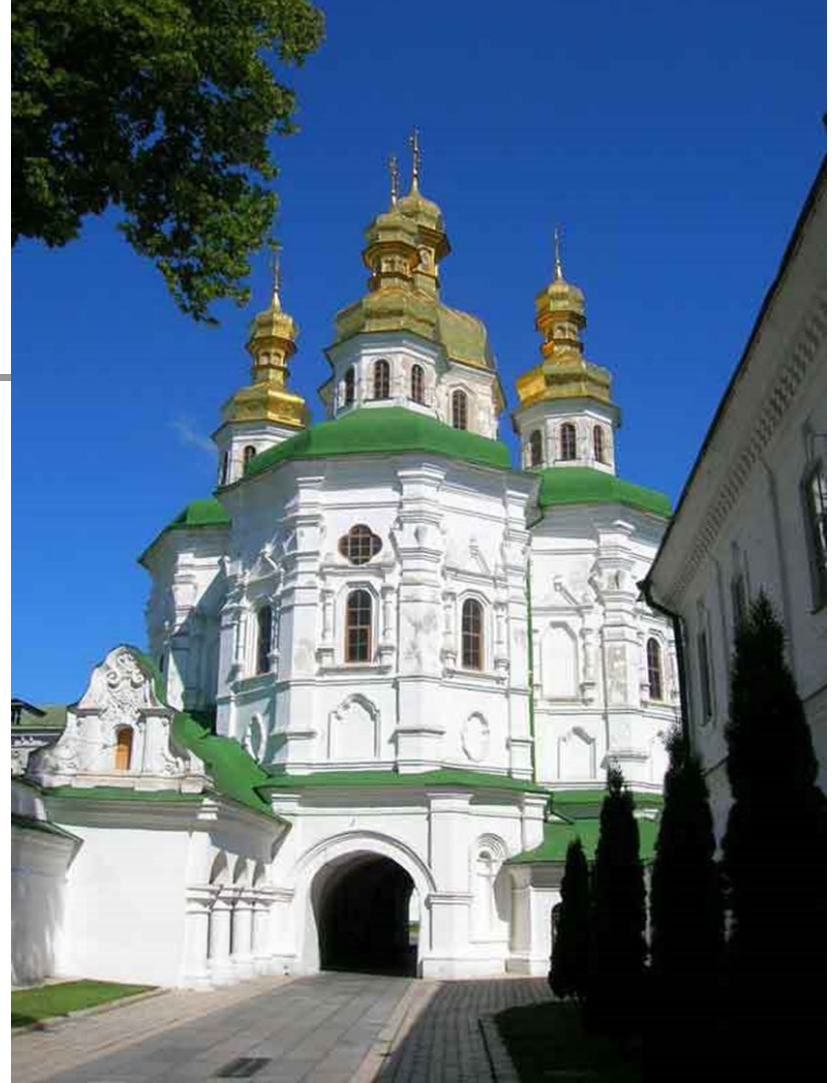

Усвідомлюючи значення освіти для розбудови держави, Мазепа постійно опікувався навчальними закладами. Зокрема, його коштом будувалися корпуси Києво-Могилянської академії та Чернігівського колегіуму, які пізніше також були збагачені сучасними на той час бібліотеками й рідкісними рукописами.

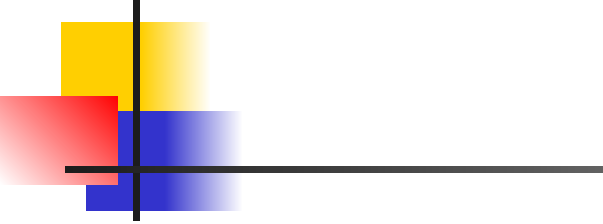

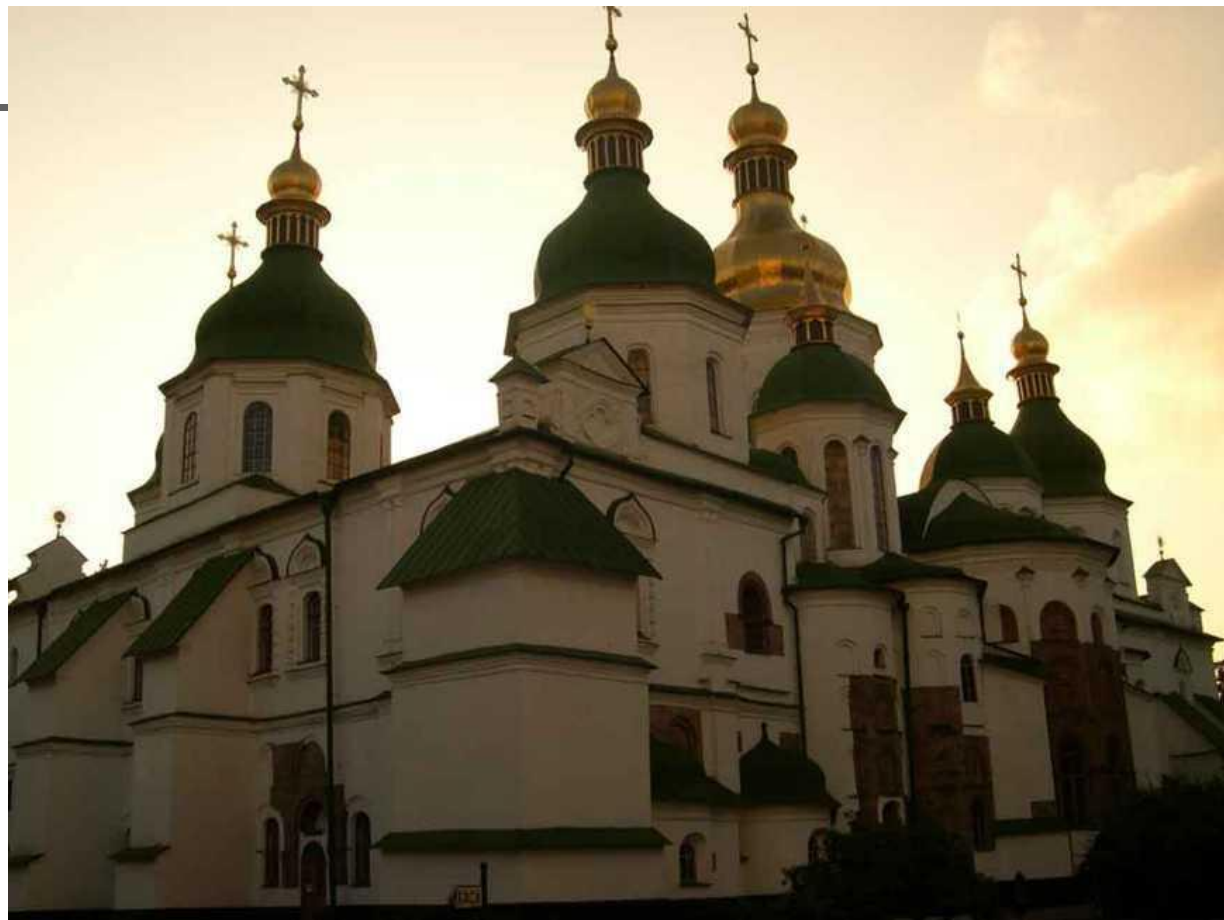
- Успенський собор (1073 – 1089; перебудова XVII – XVIII ст.), відновлений коштом І. Мазепи (1690) + подарунки;

- Церква Всіх святих над Економічною брамою (1696 – 1698), побудована коштом І. Мазепи;

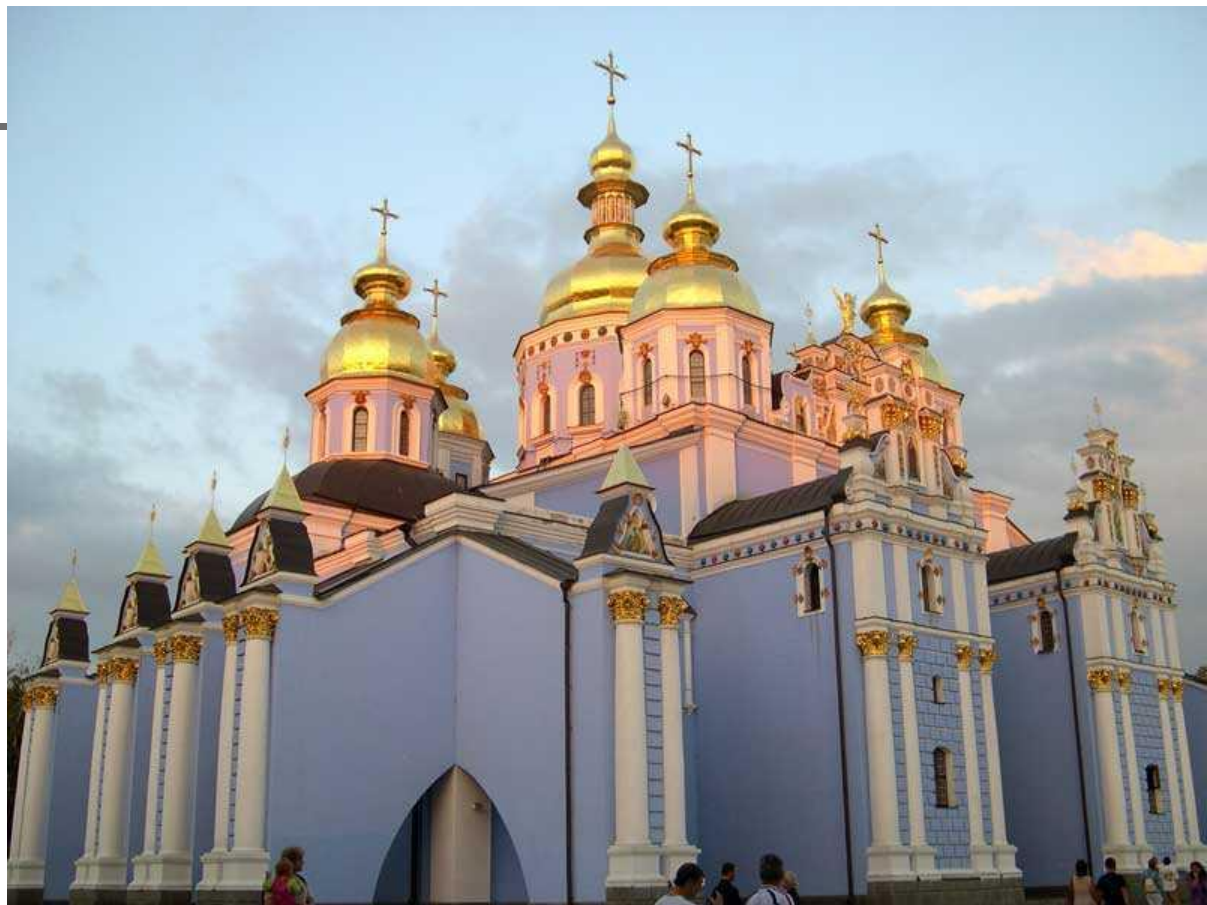

Софійський собор у
Києві (1697 – 1700)

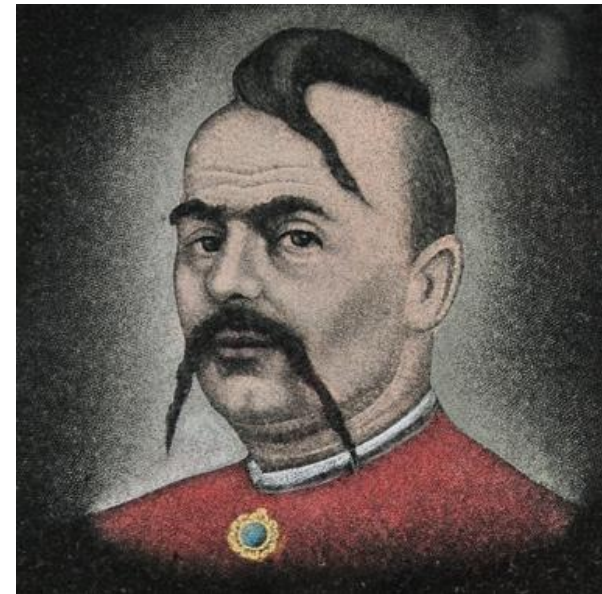

Михайлівський
Золотоверхий
монастир в Києві

Паліївщина (1702 – 1704)

Білоцерківський
(фастівський)
полковник **С. Палій**
(Гурко)

Україна в подіях Північної ВІЙНИ

Північна війна (1700-1721)

- Дії шведських військ
- Дії московських військ
- Укладення договору та і Мазепою (30 жовтня 1708 р.) і Сніч (14 травня 1709 р.) московськими військами
- Обрання гетьманом (6 листопада 1708 р.)
- Поразка військ Карла XII (27 червня 1709 р.)

МОСКВА, ГЕТЬМАНЩИНА ТА ПІВНІЧНА ВІЙНА

МОСКОВСЬКИЙ ГЕНЕРАЛІСИМУС МЕНШИКОВ ВІДДАВ НАКАЗ НЕ ОБОРОНЯТИ КИЇВ ВІД ШВЕДІВ

МЕНШИКОВ ПЛАНУВАВ «ВИПАЛИТИ УКРАЇНУ», АБИ ВОНА НЕ ДІСТАЛАСЯ ШВЕДАМ

ПЕТРО І ХОТІВ ЛІКВІДУВАТИ АВТОНОМІЮ ГЕТЬМАНЩИНИ

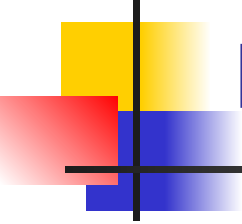
КОЗАКИ ВОЮВАЛИ У ЛИТВІ, ЛІВОНІЇ, ПОЛЬЩІ, А НЕ ЗАХИЩАЛИ УКРАЇНУ

ПЕТРО І ВІДМОВИВСЯ ЗАХИЩАТИ УКРАЇНУ ВІД НАПАДУ ПОЛЬЩІ

NOVO.NEWS
НОВИНИ ТОЛТАВИ

Умови українсько-шведського договору (1708)

- Україна стає незалежною і вільною. Усі землі, загарбані Московією, повертаються назад Україні.
- Шведський король зобов'язувався захищати Українську державу від ворогів, коли про це попросить гетьман.
- Мазепа стає довічним князем України.
- Шведський король не має права претендувати на посаду князя в Україні, але для стратегічних потреб шведське військо має право займати п'ять українських міст: Стародуб, Мглин, Батурін, Полтаву, Гадяч.

Дізнавшись про перехід Мазепи на шведську сторону московський цар Петро I дає наказ Меншикову знищити гетьманську столицю. Меншиков, скориставшись допомогою прилуцького полковника Івана Носа, який вказав таємний хід, увірвався з військами у резиденцію гетьмана Мазепи — Батурин і порівняв її з землею.

Іва́н Скоропа́дський

Після переходу Мазепи на бік шведів, призначений головою Гетьманщини 6 листопада 1708 р. з волі російського царя Петра I. Безуспішно намагався протистояти російським планам ліквідації козацької автономії.

- **Полта́вська бітва** — визначна баталія під час Великої Північної війни між арміями Карла XII та Петра I. Відбулася **27 червня 1709 року** поблизу Полтави.

Карл XII и гетман Мазепа после Полтавской битвы

«Мазепа на переправі через Дніпро»
Корнило Устиянович, 1883.

Дайте ствердну або заперечну відповідь

- І. Мазепа підписав з царським урядом Коломацькі статті
- Резиденція І. Мазепи знаходилась у Чигирині
- І. Мазепа сприяв розвитку української культури
- І. Мазепа підтримав повстання С. Палія
- Північна війна почалася у 1703 р.
- Північна війна відповідала інтересам України
- І. Мазепа боровся за збереження автономії України
- І. Мазепа загинув у Полтавській битві
- Результатом Полтавської битви був крах планів І. Мазепи
- У 1708 р. гетьманом України став І. Скоропадський

Домашнє завдання

- Опрацювати § 28
- Робота з картою на с. 180
- * Скласти історичний портрет І. Мазепи (за планом) або сторінку у Facebook

- *Яку роль відіграли ці особистості в історії України на початку XVIII ст.?*

ПРАВДА І МІФИ ПРО МАЗЕПУ

МІФ

ХОТІВ ПРИЄДНАТИ УКРАЇНУ ДО ПОЛЬЩІ

БУВ ЄЗУЇТОМ, НАМАГАВСЯ ОКАТОЛИЧИТИ
УКРАЇНУ

МАВ ІНТИМНИЙ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СВОЄЮ
ПОХРЕСНИЦЕЮ МОТРЕЮ КОЧУБЕЙ

МАЗЕПА – ЖОРСТОКИЙ ЗЕМЛЕВЛАСНИК

ПЕРЕХІД МАЗЕПИ НА БІК КАРЛА XII
ЗАВДАВ ШКОДИ УКРАЇНІ

КОЗАКИ НЕ ПІДТРИМАЛИ ГЕТЬМАНА
У СОЮЗІ ЗІ ШВЕЦІЄЮ

МАЗЕПА ЗАПРОВАДЖУВАВ КРІПАЦТВО

ПРАВДА

ВВАЖАВ, ЩО ПОЛЬЩА – СЛАБКИЙ СОЮЗНИК

ПРАВОСЛАВНИЙ. НАВЧАВСЯ У КИЄВО-МОГИЛЯНЦІ

ВИВЧЕННЯ ЇХ ЛИСТУВАННЯ ЗАПЕРЕЧУЄ ЦЕЙ ФАКТ

СТВОРЮВАВ ЕКОНОМІЧНІ СВОБОДИ

БІЛЬШОЇ ШКОДИ ЗАВДАЛИ ЗАХОДИ ПЕТРА I
З ЛІКВІДАЦІЇ АВТОНОМІЇ ГЕТЬМАНЩИНИ

БІЛЬШІСТЬ КОЗАКІВ ТА СТАРШИН ПІШЛА ЗА МАЗЕПОЮ

ГЕТЬМАН ЗМЕНШИВ КІЛЬКІСТЬ ПАНЩИНИ З 4 ДО 2 ДНІВ

- <https://tribuna.pl.ua/news/ivan-mazepa-ta-poltavskij-mif/https://tribuna.pl.ua/news/ivan-mazepa-ta-poltavskij-mif/>
- Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. – 432 с.
- Оксана Забужко про постать Івана Мазепи
<https://www.youtube.com/watch?v=r-LyOxV2tXo>
- <https://www.facebook.com/uaincognita/posts/1520240781341597>

